

RAADSVOORSTEL

17R.00190

Indiener: Presidium

Datum: 5 april 2017

Portefeuillehouder(s): -

Portefeuille(s): Bestuurlijke aangelegenheden

Contactpersoon: O. Vliegenthart

Tel.nr.: 0348-428619   **E-mailadres:** vliegenthart.o@woerden.nl

---

Onderwerp: Aanpassing Reglement van Orde voor de raadscommissies gemeente Woerden 2012

De raad besluit:

1. De raadsinformatiebijeenkomst te formaliseren als raadscommissie ex artikel 82 van de Gemeentewet.
2. Een agendacommissie in te stellen die de agenda's van de raadscommissies voorbereid.
3. Het Reglement van Orde voor de raadscommissies gemeente Woerden 2012 op de volgende onderdelen aan te passen: (zie raadsbesluit 17R.00218)

Inleiding:

Ontbreken veranderende rol gemeenteraad in visiestukken gemeentelijke dienstverlening

Bij commissiebehandeling van de notitie 'Naar een proactieve samenwerking' op 24 mei 2016 werd opgemerkt dat de voorgestelde veranderende werkwijze van 'de gemeente' met name is gericht was het college. De rol van de gemeenteraad bleef daarbij onderbelicht, net zoals dat bij de discussie over "Woerden zegt: ja, tenzij" het geval was. De geschetste veranderingen in de samenleving hebben echter ook gevolgen voor de manier waarop de raad zijn besluitvorming inricht, inwoners betreft en kaders stelt.

Werkgroep Raad 2018

De wens om tot een gedeeld beeld te komen over de veranderende rol van de raad heeft geleid tot de oprichting van een raadsbrede werkgroep Raad 2018. Deze werkgroep, ingesteld door het Presidium, had tot doel om het Presidium te adviseren over de veranderingen in de rol van de raad en de gewenste verandering van de vergaderwijze van de gemeenteraad en de raadscommissies. De bijeenkomsten van de werkgroep hebben geleid tot een voorstel tot aanpassing van verschillende aspecten van de werkwijze van de raad en raadscommissies. Een aantal aanpassingen kan op korte termijn worden doorgevoerd en een aantal grotere wijzigingen zullen ter besluitvorming worden voorbereid om met ingang van de nieuwe raadsperiode in te gaan.

Gefaseerde uitwerking voorstellen aanpassing werkwijze raad

Dit raadsvoorstel betreft twee onderdelen die op korte termijn kunnen worden aangepast en doorgevoerd, namelijk het formaliseren van het karakter van de informatiebijeenkomsten als beeldvormende fase in het besluitvormingstraject en instellen van een agendacommissie. De andere voorstellen uit de werkgroep Raad 2018, met name het voorstel om het vergaderstelsel te herijken, worden nog nader uitgewerkt.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De raad is bevoegd om zijn eigen wijze van vergaderen vorm te geven zoals hij dat wil. Deze bevoegdheid is geregeld in artikel 16 Gemeentewet met betrekking tot de werkzaamheden van de raad:

"De raad stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast."

en artikel 82 lid 1 Gemeentewet met betrekking tot het instellen en regelen van de werkzaamheden van raadscommissies:

"De raad kan raadscommissies instellen die besluitvorming van de raad kunnen voorbereiden en met het college of de burgemeester kunnen overleggen. Hij regelt daarbij de taken, de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze, daaronder begrepen de wijze waarop de leden van de raad inzage hebben in stukken waaromtrent door een raadscommissie geheimhouding is opgelegd. Deze inzage kan slechts worden geweigerd voor zover zij in strijd is met het openbaar belang."

Beoogd effect:

Het aanpassen van het Woerdense vergadermodel op de ambities van de raad, in het bijzonder de wensen tot betere invulling en gebruik van de beeldvormende fase en meer regie op de politieke agendasetting.

Argumenten:

- 1. De raad krijgt de formeel de bevoegdheid om de beeldvormende fase in het besluitvormingstraject in te vullen op basis van de behoefte van de raad.*

In 2014 is de informatiebijeenkomst in het Reglement van Orde voor de raadscommissies opgenomen om de bijeenkomst een 'wat formeler' karakter te geven en plaats te geven in het vergaderstelsel van de raad. In de huidige praktijk worden de informatiebijeenkomsten niet zozeer op basis van de vraag vanuit de raad ingevuld, maar op basis van het aanbod aan onderwerpen vanuit het college. Hoewel de informatiebijeenkomsten vaak als interessant worden gezien en er waardering is voor de presentaties over allerlei onderwerpen, past deze invulling van het instrument informatiebijeenkomst onvoldoende bij het gewenste BOB-model, waarin de beeldvormende fase van groot belang wordt geacht als eerste fase in het besluitvormingstraject.

Het formaliseren van de informatiebijeenkomst als formele raadscommissie leidt ertoe dat de informatiebijeenkomst als beeldvormende fase volwaardig onderdeel wordt van de vergadercyclus en de agendavoorbereiding volledig bij de raad komt te liggen. Concreet betekent dat dat de raad, middels de hierna genoemde agendacommissie, zelf bepaalt welke onderwerpen of stukken aan de orde (moeten) komen in de beeldvormende bijeenkomsten en welk karakter, in welke setting en op welke locatie de bijeenkomst moet plaatsvinden. Daarmee wordt maximaal ingespeeld op de behoefte vanuit de raad.

Hierbij zal in de praktijk onderscheid gemaakt worden in grofweg twee typen bijeenkomsten: bijeenkomsten waarin de raad nader wordt geïnformeerd (vooral "zenden", waarbij ruimte is voor vragen vanuit de raad) en bijeenkomsten waar interactie tussen college, raad en derden wenselijk is (meer het gesprek aangaan). Het ligt daarnaast voor de hand om raadsvoorstellen die daartoe aanleiding geven eerst in een informatiebijeenkomst te agenderen, alvorens tot commissie- en raadsbehandeling over te gaan. De raad heeft dan gelegenheid om eerst vragen te stellen (beeldvormend, "hoe zit het nou precies"), waarna de fase "wat vind ik er van" zuiverder en effectiever wordt: in het commissieoverleg gaat het vooral om de oordeelsvorming.

- 2. De agendacommissie stelt de raad in staat de volledige regie uit te oefenen over de politieke agendasetting.*

Geconstateerd is in de werkgroep Raad 2018 dat de raad op dit moment de onvoldoende regie heeft om de invulling van de vergaderavonden af te stemmen op de eigen vraag en de (informatie)behoefte. Het aanbod van onderwerpen vanuit het college is op dit moment teveel leidend voor de agenda van de raadscommissies en de raadsvergaderingen. Om de informatiebehoefte van de raadsleden beter te vervullen is het nodig dat de raad zelf bepaald wat er besproken moet worden. De eigen agenda (Lange Termijnagenda) van de raad dient leidend te zijn bij de agendering van onderwerpen.

Om daar vorm aan te geven wordt voorgesteld om een agendacommissie te komen, met onder meer

als taken:

1. Het vaststellen van de voorlopige agenda's van de informatiebijeenkomsten en de vergaderingen van de commissie Middelen, Welzijn en Ruimte. Hieronder wordt ook verstaan de toets of de voorstellen 'behandelbaar' zijn voor commissiebehandeling en het bepalen van een passend behandeltraject voor een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld de keuze om een onderwerp al dan niet eerst beeldvormend te behandelen. Dit vergt tijdige toezending van de stukken, degelijke voorbereiding en een actieve inbreng en voorbereiding door de leden. Voorts bepalen de leden in gezamenlijkheid het politieke proces bij elk onderwerp. Met de huidige maandcyclus, betekent dit dat de agendacommissie een keer per maand bijeenkomt.
2. Het monitoren van de Lange Termijnagenda en het doen van aanpassingsvoorstellen van de Lange Termijnagenda aan de vakcommissie. Het betreft hier onder meer het toevoegen van onderwerpen aan de agenda en het aanpassen van de behandeltrajecten. De voorstellen van de agendacommissie komen aan de orde bij het agendapunt *Lange termijnagenda* in de vergaderingen van de vakcommissies. De vakcommissies houden de bevoegdheid om (aanpassingen van) de Lange Termijnagenda vast te stellen.
3. Het bepalen van de setting en locatie van de vergaderingen. Zie hiervoor ook het hierboven genoemde onderscheid tussen de verschillende typen informatiebijeenkomsten.

Voorgesteld wordt om de agendacommissie uit 3 leden te laten bestaan, benoemd door de raad, en de voorzitter van de raad en de griffier als adviseur van de agendacommissie. De nieuwe agendacommissie zal fysiek bijeenkomen logischerwijs vóór het in het vergaderschema vastgestelde maandelijkse moment van publicatie van de agenda's. Ten opzichte van de huidige situatie komt de rol van de commissievoorzitters in de agendavoorbereiding te vervallen.

3. *De beslispunten 1 en 2 leiden tot aanpassing van relevante artikelen in het Reglement van Orde voor de raadscommissies. Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de tekst van een aantal andere artikelen te actualiseren. Per beslispunt onder 3 wordt hieronder uitgewerkt welke aanpassing wordt voorgesteld.*

#	artikel	aanpassing / toevoeging
a.	1 a	Met het toevoegen van de raadsinformatiebijeenkomst onder het begrip <i>Commissie</i> krijgt de raadsinformatiebijeenkomst de status van formele raadscommissie ex artikel 82 van de Gemeentewet.
b.	1 b	Het begrip <i>burgers</i> komt verder niet voor in het reglement en kan daarom komen te vervallen. Daarvoor in de plaats komt de begripsbepaling van de agendacommissie.
c.	1 d	De tekst is aangepast naar de correcte citeertitel van het Reglement van Orde voor de Raad.
d.	1 k	Vanwege het toevoegen van de raadsinformatiebijeenkomst als raadscommissie kan de begripsbepaling van de 'statusloze' informatiebijeenkomst komen te vervallen.
e.	2	Bij de omschrijving van de taken van de commissies is de ruime term <i>advisering</i> gewijzigd in de beter bij het Woerdense besluitvormingstraject passende termen <i>beeldvorming</i> en <i>oordeelsvorming</i> .
f.	3 lid 2	In de oude tekst stond dat er twee commissievoorzitters per commissie worden benoemd door de raad. Vanwege het afwijkende karakter van informatiebijeenkomsten, waarbij pallellessessies kunnen worden gehouden, is het niet verstandig om dat aantal op twee vast te stellen. In de nieuwe tekst wordt geen aantal meer genoemd.
g.	4	Dit artikel is beperkt tekstueel geherformuleerd.
h.	5	In de titel van het artikel is de term <i>secretariaat</i> verwijderd. In lid 2 is de ruim geformuleerde bepaling dat de commissiegriffier <i>bij elke overige commissieactiviteit aanwezig is</i> verwijderd.
i.	6 lid 2 en 3	Vanwege het formaliseren van de informatiebijeenkomsten als raadscommissie komt het oude lid 2, waarin de taakstelling van de informatiebijeenkomst was omschreven, te vervallen. In het nieuwe lid 2 (voorheen lid 3) komt bij sub e de mogelijkheid om <i>excursies te ondernemen</i> te vervallen. Deze bevoegdheid volgt al uit de bevoegdheid om werkbezoeken af te leggen (sub d).
j.	toelichting 6	Deze toelichting kan komen te vervallen. Hier stond de toelichting op de vervallen tekst van lid 2 over de informatiebijeenkomsten en was foutief de toelichting op het raadsinformatiesysteem (artikel 9) opgenomen.

k.	7 lid 1	In de oude tekst stond nog de term <i>overlegvergadering</i> . Deze term is aangepast naar <i>vergadering</i> .
l.	8 lid 1, 2 en 3	Ook hier werd gebruikt gemaakt van de verouderde termen <i>overlegvergadering</i> en <i>procedurevergadering</i> . Het onderscheid in de termijnen voor convocatie (14 resp. 7 dagen voor de vergadering) is nu van toepassing op respectievelijk de vergadering van de <i>commissies Middelen, Welzijn en Ruimte</i> en de <i>raadsinformatiebijeenkomst</i> . Daarnaast wordt de convocatie en de openbare kennisgeving in handen gesteld van de agendacommissie in plaats van de voorzitter. Daarnaast is de feitelijke onjuistheid dat de raad het vergaderschema vaststelt gecorrigeerd. Die bevoegdheid ligt bij het presidium.
m.	toelichting 9	Deze toelichting betrof een toelichting op de artikelen 9, 10 en 11. Dit wordt nu gesplitst per artikel, waardoor de gezamenlijke toelichting kan komen te vervallen.
n.	10	Met dit artikel wordt het instellen, de samenstelling en de taken van de agendacommissie vastgelegd. Voorgesteld wordt om de raad drie raadsleden te laten benoemen als leden van de agendacommissie. De voorzitter van de raad en de griffier zijn adviseur van de commissie. De bevoegdheden van de agendacommissie zijn gericht op alle aspecten van de agendavoorbereiding van de raadscommissies. Zie voor een nadere uitleg argument 2 hierboven.
o.	toelichting 10	Toegevoegd is een toelichting op de brede agendavoorbereidende taak van de agendacommissie.
p.	11	Met dit artikel werd voorheen de bevoegdheid geregeld van de commissievoorzitters om de voorlopige agenda's op te stellen van de raadscommissies. Door het instellen van een agendacommissie vervalt deze bevoegdheid. Het instellen van een agendacommissie heeft tevens gevolgen voor de behandeladviezen van stukken. Agenderingsverzoeken van commissieleden en stukken die leiden tot besluitvorming zullen worden behandeld in de agendacommissie om het gewenste behandeltraject te bepalen.
q.	toelichting 11	Toegevoegd is een toelichting op het proces rond de lijst met ingekomen stukken en agenderingsverzoeken vanuit leden.
r.	12 lid 1 sub a en lid 7	In lid 1 stond werd ten onrechte nog de term <i>overlegvergadering</i> gebruikt. In lid 7 komt de overbodige nadere uitwerking <i>daaronder tevens begrepen kunst en gebruiksvoorwerpen</i> van het begrip <i>andere bescheiden</i> te vervallen.
s.	15 lid 1	Dit lid is aangepast op de wijziging van artikel 16, waarbij er niet meer standaard sprake is van een besluitenlijst, maar ook verslaglegging op andere wijze kan plaatsvinden.
t.	toelichting 15	De toelichting is aangepast op bovenstaande toevoeging van de advisering middels een andere wijze van verslaglegging.
u.	16	Door de aanpassing van de leden 1 en 2 wordt de verslaglegging middels een audioverslag en een besluitenlijst beperkt tot de oordeelsvormende commissievergaderingen. Vanwege een wisselende setting, locatie en karakter van informatiebijeenkomsten moet per bijeenkomst worden bekeken welke wijze van verslaglegging van toegevoegde waarde is.
v.	toelichting 16	De toelichting is aangevuld op de mogelijkheid om de keuze voor en wijze van verslaglegging afhankelijk te maken van het type informatiebijeenkomst.
w.	18 lid 1	Door aanpassing van dit artikel wordt de mogelijkheid tot het stellen van een rondvraag beperkt tot de oordeelsvormende commissievergaderingen. Het past niet in het beeldvormende karakter van de informatiebijeenkomst dat in die vergadering rondvragen aan het college kunnen worden gesteld.
x.	20 lid 2	Volgens het oude artikel was het 'stand by houden' van mobiele telefoons of andere apparatuur (dat inbreuk kan maken op orde van de vergadering) niet toegestaan. Gelet op de praktijk, waarin het gebruik van mobiele apparatuur (waaronder iPads) als vanzelfsprekend wordt gezien, is een dergelijk verbod niet houdbaar. Het 'hoorbaar gebruik' van apparatuur is nog altijd niet toegestaan.
y.	21 lid 4	In dit artikel stond een schrijffout die nu hersteld is.

Kanttekeningen:

1. *Informatiebijeenkomst kunnen niet meer door fractieassistenten voorgezeten worden.*

Op grond van artikel 82 lid 4 van de Gemeentewet kan alleen een lid van de raad voorzitter zijn van een raadscommissie. Voor de informatiebijeenkomsten volgt conform artikel 3 lid 2 van het Reglement van Orde voor de raadscommissies een voorstel voor de benoeming van commissievoorzitters.

2. *Dit voorstel betreft een gedeeltelijke aanpassing van de gewenste invulling van het BOB-model*

Dit voorstel lost twee aspecten van het gevoelde gebrek aan regie op de politieke agendasetting op. Andere knelpunten, zoals het gebrek aan flexibiliteit in de vergaderavonden en de lange besluitvormingscyclus, kunnen alleen worden opgelost door invoering van een ander vergaderstelsel. Hiervoor zijn enkele mogelijkheden gedeeld in de werkgroep Raad 2018, die nadere uitwerking verdienen en waarna een voorstel zal worden voorbereid voor wijziging van het vergaderstelsel met ingang van de raadswisseling in 2018.

Financiën:

Er zijn geen financiële gevolgen verbonden aan de voorgestelde aanpassingen van het Reglement van Orde voor de raadscommissies.

Uitvoering:

Naar aanleiding van dit besluit wordt:

- Een oproep worden gedaan voor kandidaat-leden voor de agendacommissie en kandidaten voor het voorzitterschap voor de informatiebijeenkomsten;
- Een raadsvoorstel voorbereid voor de benoeming van 3 leden voor de agendacommissie en een nader te bepalen aantal raadsleden voor het voorzitterschap van de informatiebijeenkomsten;
- Voorbereidingen getroffen om de agendacommissie met ingang van de cyclus van september 2017 (de eerste vergadercyclus na het zomerreces) te laten starten met de nieuwe werkwijze.

Daarnaast zullen de overige voorstellen uit de werkgroep Raad 2018 nader worden uitgewerkt en indien van toepassing worden voorbereid ter besluitvorming.

Communicatie:

De komende maanden zullen gebruikt worden voor de uitwerking en implementatie van de bij 'Uitvoering' genoemde acties. Raad, college en ambtelijke organisatie zullen nader worden geïnformeerd over wijzigingen met betrekking tot de informatiebijeenkomsten en de agendacommissie.

Op het openbare raadsinformatiesysteem zal een item worden geplaatst over taken en samenstelling van de agendacommissie.

Het aangepaste Reglement van Orde zal op de voorgeschreven wijze worden bekendgemaakt en in geconsolideerde vorm gepubliceerd worden via Overheid.nl en het raadsinformatiesysteem gemeenteraad.woerden.nl.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

- 31 mei 2012: Vaststelling Reglement van Orde voor de raadscommissies gemeente Woerden 2012 ([12R.00213](#))
- 30 januari 2014: Aanpassing Reglement van Orde voor de raadscommissies i.v.m. toevoeging formelere informatiebijeenkomsten en afschaffing procedurevergaderingen ([14R.00001](#))

Bijlagen:

- Geconsolideerde versie Reglement van Orde van de raadscommissies gemeente Woerden 2012
-

De indiener: Presidium

Voorzitter

Griffier

H.R.M. Ekelschot

E.M. Geldorp